

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

СОЦІОЛОГІЯ СІМ'Ї

підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Соціологія сім'ї» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Розробник: Ірина Бичук, кандидат філософських наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Чернета С.Ю.

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Колосок А.М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 10 від 28 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

проф. Чернета С.Ю.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення I10 Соціальна робота та консультування ОПП Соціальна робота. Соціальна педагогіка. ОПП Соціальне забезпечення бакалавр	Вибіркова
		Рік навчання 2
Семестр 4		
Лекції 10 год.		
Практичні 20 год.		
Самостійна робота 110 год.		
Консультації 10 год.		
Форма контролю: залік		
Кількість годин/кредитів 150 / 5		
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		Українська

2. Інформація про викладача

ППП Бичук Ірина Олександрівна

Науковий ступінь кандидат філософських наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація роб. тел. (0332) 24-12-01, Bychuk.Irina@vnu.edu.ua

Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. Опис освітнього компонента

1. *Анотація курсу.* Актуальність вивчення соціології сім'ї обумовлена низкою проблем сучасного суспільства, пов'язаних з ліквідацією минулої ідеології, значною втратою сімейних цінностей. Зміни, що відбулися в сфері сімейно-шлюбних відносин в сучасному суспільстві, викликали бурхливі суперечки про майбутнє сім'ї як соціального інституту. Це майбутнє багато в чому обумовлено соціокультурними факторами, але вже зараз трансформація інституту сім'ї істотно впливає на демографічні процеси в суспільстві. Це передбачає включення демографічних явищ в широкий соціологічний контекст в рамках вивчення сім'ї і сімейної поведінки як чинника, що впливає на демографічні, соціально-економічні та культурні процеси в суспільстві. Сформована соціокультурна ситуація в родині вимагає цілеспрямованого створення умов з метою підтримки молоді в умовах трансформації сучасної сім'ї. З цією метою стає необхідною розробка нових принципів і методів роботи з сім'єю.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Соціологія сім'ї» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента. Метою викладання ВОК «Соціологія сім'ї» є вивчення та аналіз головних проблем соціології сім'ї, що мають теоретичне та практичне значення, а саме: історію та різновиди шлюбно-сімейних відносин,

структуру та функції сім'ї, основні тенденції розвитку сучасної сім'ї, методологічні підходи до соціологічного аналізу сім'ї, державну політику в галузі сім'ї.

Основними завданнями вивчення ВОК є: сформулювати вміння аналізувати різні соціологічні погляди на сімейно-шлюбні відносини, робити висновки з них, вільно визначити коло питань, яке вивчає соціологія сім'ї взаємозв'язок сім'ї і суспільства, зв'язок сім'ї з іншими соціальними спільнотами та сферами соціального життя, типи соціальних відносин, характерних для сім'ї, виділити суперечності сімейно-шлюбних відносин, причини, мотиви розлучень та їх соціальні наслідки.

3. *Soft skills*: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

Практичні результати навчання:

1. Здатність аналізувати механізми сімейної соціалізації та оцінювати вплив сімейного середовища на формування особистості.

2. Уміння здійснювати соціологічний аналіз причин, типів і наслідків сімейних конфліктів та обґрунтовувати шляхи їх конструктивного врегулювання.

3. Здатність характеризувати моделі батьківської поведінки та оцінювати їх вплив на психосоціальний розвиток дитини.

4. Уміння аналізувати взаємозв'язок між сімейними ролями та професійною діяльністю жінок з урахуванням гендерних підходів.

5. Здатність аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку інституту сім'ї в Україні на основі статистичних даних, соціологічних досліджень і наукових джерел.

4. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма Контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи вивчення шлюбно-сімейних відносин в соціології						
Тема 1. Предмет, об'єкт та функції соціології сім'ї	16	2	2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 2. Сім'я: типологія, функції, дослідницькі підходи	16	2	2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Разом за модулем І.	32	4	4	22	2	20
Змістовий модуль 2. Розвиток соціального інституту сім'ї і шлюбу в сучасному суспільстві						
Тема 3. Сімейна соціалізація	16	2	2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 4. Сімейні конфлікти.	16	2	2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 5. Репродуктивна поведінка сім'ї	14		2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 6. Батьківська поведінка та її особливості	14		2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 7. Насилля в сім'ї: соціологічний аналіз	16	2	2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 8. Сім'я та професійна діяльність жінок	14		2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10

Тема 9. Сімейна політика держави	14		2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Тема 10. Стан і тенденції розвитку інституту сім'ї в сучасному українському суспільстві	14		2	11	1	ДС, ПР, ДБ/10
Разом за модулем II.	150	6	16	88	8	80
Види підсумкових робіт						Бал
Всього годин/ Балів	150	10	20	110	10	100

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, ПР – презентація, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи вивчення шлюбно-сімейних відносин в соціології		
1.	Проаналізувати об'єкт та функції соціології сім'ї	11
2.	Проаналізувати функції сім'ї	11
Змістовий модуль 2. Розвиток соціального інституту сім'ї і шлюбу в сучасному суспільстві		
3.	Сімейна соціалізація	11
4.	Сімейні конфлікти.	11
5.	Проаналізувати репродуктивна поведінка сім'ї	11
6.	Батьківська поведінка та її особливості	11
7.	Насилля в сім'ї: соціологічний аналіз	11
8.	Аналіз професійної діяльності жінок	11
9.	Сімейна політика держави	11
10.	Стан і тенденції розвитку інституту сім'ї в сучасному українському суспільстві	11
	Всього	110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ВОК «Соціологія сім'ї» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 26.06.2025 р. Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Формою контролю вивчення ВОК «Соціологія сім'ї» є залік. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента – 100 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, робота в малих групах, індивідуальна робота здобувачів освіти, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Оцінювання тем для самостійної

роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Згідно із Силабусом ВОК здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету. При цьому загальна кількість балів за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено залік, не може перевищувати, як правило, 100 балів.

Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до електронного журналу успішності і сумуються під час виставлення підсумкового бала з ВОК.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які визначені силабусом ВОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право відпрацювати пропущені заняття на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права дозвлати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Політика щодо дефлайнів та перескладання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Повторне складання заліків, екзаменів допускається не більше як два рази з кожного ОК: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак **академічної недоброчесності** в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням

мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки).

Підготовка здобувачів вищої освіти за **дуальною формою** здобуття освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2025 р. Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ВОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчання здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Електронна адреса викладача для такі пропозицій: Bychuk.Irina@vnu.edu.ua

V. Підсумковий контроль

Із вибіркових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку, як правило, – 100. На ліквідацію академічної заборгованості (складання заліку) виносяться тестові завдання та практичні вправи, які складаються відповідно до питань, винесених на залік.

Питання до заліку

1. Соціологія сім'ї як спеціальна соціологічна теорія.
2. Предмет та об'єкт соціології сім'ї.
3. Макросоціологічний та мікросоціологічний підходи в соціології сім'ї: спільні та відмінні риси.
4. Основні поняття, якими послуговується соціологія сім'ї як спеціальна соціологічна теорія.
5. Поняття сім'ї та шлюбу.
6. Основні типології сімей.
7. Функції сім'ї в суспільстві.
8. Соціологія сім'ї та інші наукові дисципліни, об'єктом вивчення яких виступає сім'я.
9. Макросоціологічні та мікросоціологічні теорії сім'ї: типологія теоретичних підходів.
10. Становлення уявлень про сім'ю в історичній ретроспективі.
11. Еволюційний (інституційно-історичний) підхід.
12. Основні етапи еволюції шлюбно-сімейних відносин.
13. Дофамілістичний період становлення сім'ї та шлюбу.
14. Розвиток сім'ї на доіндустріальному етапі.
15. Сім'я в суспільствах індустріального типу.
16. Тенденції сучасного розвитку сім'ї як соціального інституту.
17. Поняття сімейної поведінки особистості та її різновиди.
18. Тенденції в шлюбній поведінці, що відрізняють сучасне суспільство.
19. Поняття шлюбної поведінки та шлюбного вибору (відбору).
20. Чинники, що впливають на шлюбний вибір.
21. Соціологічні теорії шлюбного вибору.
22. Практика укладання й застосування шлюбних угод: закордонний і вітчизняний досвід.
23. Сексуальна поведінка: визначення поняття та мети.
24. Зміст сексуальної поведінки з точки зору соціологічного підходу.
25. Типологія етичних сексуальних систем.
26. Взаємозв'язок сексуальної та репродуктивної поведінки.
27. Зміни, що відбуваються в сфері сексуальної поведінки в сучасному суспільстві.
28. Основні напрями соціологічних досліджень у сфері сексуальної поведінки.
29. Репродуктивна поведінка: визначення поняття. Особливості соціологічного підходу до вивчення репродуктивної поведінки.
30. Структура репродуктивної поведінки.
31. Результати репродуктивної поведінки.

32. Процес прийняття репродуктивних рішень.
33. Репродуктивна поведінка та проблеми планування сім'ї.
34. Поняття планування сім'ї. Основні концепції планування сім'ї.
35. Батьківство як об'єкт соціологічного аналізу.
36. Культурно-історичні аспекти материнства й батьківства.
37. Теоретичні підходи до вивчення батьківства в соціології сім'ї.
38. Тенденції розвитку інституту батьківства на сучасному етапі.
39. Батьки й діти: проблеми адаптації до суспільних умов, що змінюються.
40. Поняття життєвого циклу сім'ї. Мікросоціологія сім'ї та демографія сім'ї як споріднені дисципліни, що мають спільний об'єкт вивчення.
41. Інструментальний та феноменологічний підходи до вивчення життєвого циклу сім'ї.
42. Методологія визначення стадій життєвого циклу сім'ї.
43. Неповнота життєвого циклу сім'ї.
44. Вивчення життєвого циклу сімей за допомогою методу сімейних біографій (життєвих історій сімей).
45. Зміст та сутність сімейної політики.
46. Теоретичні підходи до вивчення сімейної політики в закордонній соціології.
47. Принципи сімейної політики.
48. Актуальні проблеми сучасної української сім'ї.
49. Соціальна допомога сім'ям. Соціальна робота з сім'ями.
50. Проблеми реалізації сімейної політики сучасної української держави.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

10 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого представлення завдання на практичному занятті.

7 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

4 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який виявляє розуміння основних положень теоретичного матеріалу, здатний/-а з помилками та неточностями відтворити приблизно половину навчального матеріалу, частково висвітлює ключові положення теми. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності. Відповідь в цілому правильна, але недостатньо осмислена, частково аргументована теоретичними твердженнями.

1 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом

за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінки в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

1. Аксьонова С. Вік материнства у контексті цінності часу. *Демографія та соціальна економіка*. 2021. № 2 (44). С. 56-73.
2. Бахмат Н.В., Цуркан І.М., Бичук І.О. Використання онлайн-платформ для надання соціально-психологічної підтримки під час кризових ситуацій. *Перспективи та інновації в науці*. 2025. № 1(47). С. 1374-1390.
3. Бичук І.О. Соціологія сім'ї : електронний курс освітнього компонента. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/> (Рекомендовано до використання в освітньому процесі науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки, Протокол №2 від 25.10.2023 р.)
4. Бичук І.О. Теоретичні основи соціальної роботи з неблагополучною сім'єю. *Сімдесят дев'яти економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Львів, Україна, м. Опольце, Польща, 26-27 жовтня 2023 р.)* / редкол. : О. Патряк та ін. ГО «Наукова спільнота», WSZIA w Opolu. Львів : ФО-П Шпак В.Б. 121 с. С. 45-47.
5. Бичук І. О. Організація соціально-педагогічної роботи з сім'єю в соціальних службах. *Соціальна робота з сім'ями : теорія, моделі, ефективні практики* : колективна монографія / за ред. В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, 2021. С. 113-131.
6. Бичук І. О. Проблема соціального сирітства в сучасному українському суспільстві. *Ввічливість. Humanitas*. 2021. Вип. 1. С. 54-59.
7. Бичук І. О. Соціальний супровід сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (з досвіду викладання навчальної дисципліни «соціальний супровід»). *Ввічливість. Humanitas*. 2021. № 4, С. 3-9.
8. Вакуленко С., Сокурянська Л. Повсякденність сучасної сім'ї: практики та ризики в умовах суспільства, що змінюється (кейс Харкова). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. 2020. Вип. 45. С. 58-68.
9. Вінс В.А., Кашпур Ю.М., Кузьменко Т.М. Гармонізація міжособистісних взаємин подружніх пар засобами психологічного консультування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. Вип. 1. С. 42-46.

10. Ігнатенко О.В. Ціннісні сімейні та репродуктивні орієнтації сучасної молоді. *Actual Problems of Psychology in Educational Institutions*. 2022. № 2. С. 93-102.
11. Каретна О.О. Соціально – психологічні аспекти розлучень у предметному полі соціології сім'ї. Соціально-психологічне забезпечення інтеграційного розвитку українського суспільства: монографія / за заг. ред. В.О. Лефтерова, А.С. Мельнікова. Одеса : Гельветика, 2020. С. 122-133.
12. Каретна О.О. Гендерні стереотипи в інституті сім'ї в сучасному суспільстві *Науковий журнал «Габітус»*. 2021. № 24. С. 35 -38.
13. Каретна О.О. Труднощі в процесі соціалізації дітей молодшого шкільного віку. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2022. Вип.35. С. 57-60.
14. Каретна О.О., Курова А.В. Соціально-психологічні аспекти сімейного благополуччя в умовах сучасності. *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 15 травня 2020 р.)*. 2020. С. 272-274.
15. Лукашевич М.П. Соціологія сім'ї: підручник. К.: Знання, 2013. 223 с.
16. Опанасюк Т.А. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях. Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 268 с.
17. Потапчук Є.М., Карпова Д.Є. Моделі поведінки подружжя в реалізації основних сімейних функцій. *Соціальна психологія. Юридична психологія*. 2021. Вип. 21. С.268-274.
18. Скворчевська Є. Уявлення подружньої пари про сімейні ролі. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія Психологічні науки*. 2023. (Жов 2023). С. 87-93.
19. Степико В. П., Хоменко Н. В., Черній Л. В. Соціологія сім'ї : навчально-методичний посібник. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. 197 с.
20. Шевців Ю.М. Юридичний аналіз поняття «сім'я» та суб'єктів сімейних правовідносин. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2023. Вип. 76. Ч. 1. С. 201–207.

Інформаційні ресурси

1. Державний інститут сімейної та молодіжної політики. URL: <http://www.dipsm.org.ua/>
2. Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: <http://i-soc.com.ua/ua/edition/journal/>
3. Інститут соціології НАН України. URL: <http://i-soc.com.ua/>
4. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <http://www.kiis.com.ua>
5. Сайт державного інституту сімейної та молодіжної політики. URL: <https://dismp.gov.ua/>
6. Сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>
7. Сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>
8. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва URL: <http://dif.org.ua>
9. Центр гендерної культури. URL: <http://www.genderculturecentre.org/>
10. Центр Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/ukr/index.php>